

جارچی

بو تو در تهران «وجود» دارد

پژند سلیمانی نویسنده و زبان‌شناس

● برای مایی که شاید فقط چندتا از نام‌های حرکات ژاپنی به گوشمان رسیده است، «بوتو» و «کاپوکی» فرقی ندارد. در کشور ما اجراها یا به قول فرنگی‌ها پرفورمنس‌های این چنینی، بسیار کم است یا بهتر بگویم تعداد آنهایی که مجوز می‌گیرند و می‌شود بلیتشان را از سایت‌ها خرید.
بسیار کمتر است. برای همین، سردر آوردن از اینکه اصل این اجراها چیست و اصلاً چیستی این اجرا از کجا می‌آید، کاری بسیار دشوار است. آنچه از متون اصلی می‌شود دریافت، این است که بوتو-یک فرایند زیستی است که نمی‌توان آن را فقط بر تکنیک متکی دانست. این امر بوتو را از بسیاری اشکال حرکتی دیگر متمایز می‌کند؛ یعنی هر اجراگر -بنا بر توانایی فیزیکی، روحی هر فرد- می‌تواند بوتو را متفاوت خلق کند. حتی شرایط اجتماعی و اقلیمی نیز تأثیر بسزایی در اجرای بوتو خواهد داشت. مثلاً کسی که در منطقه کوهستانی رشد یافته و بدشن با قواعد بومی و اقلیمی آنجا سازگار شده است، حتماً دایره حرکاتش با کسی که با شرایط منطقه کویری خو گرفته، متفاوت خواهد بود.
بوتو اجرائی است درونی، عرفانی که بنا به آنچه اجراگر در دوران مستمر تمرینی خود به آن رسیده است، روی صحنه شکل خواهد گرفت. رسیدن به توانایی برای این اجرا، کار روز و ماه نیست. کسانی که سراغ بوتو رفته‌اند، سال‌ها درگیر آن مانده‌اند. اگر از خودمان سؤال کنیم هدف این حرکت‌ها چیست، پاسخ بسیار متفاوت خواهد بود. می‌تواند مانند هر اجرائی بیامی ضمنی در دل داشته باشد که با امکانات اجرائی به مخاطب منتقل شود. هر آنچه اجراگر در اجرا از طریق حواس پنجگانه به مخاطب منتقل کند، جزء امکانات اجرائی به شمار می‌رود. ما در همین گوشه‌ونگارهای شهر، یکی از همین اجراها در حال انجام است؛ اجرای بوتو با نام

«وجود»؛ نامی که به تنهایی بار و مدلولی را در ذهن به تصویر می‌کشد و مخاطب را بیش از شروع یا خود درگیر می‌کند. بهراد غلامی، به تصویری مینیمال و ساده، داستانی عمیق را به تصویر می‌کشد. این اجراگر سال‌ها روی این حرکات کار کرده است و حالا با انباشتنگی که در این سال‌ها بدان دست یافته، آمده سراغ «وجود»؛ کلمه‌ای که ما را بدون آنکه بخواهیم یاد موجودیت، «دازاین» هایدگر می‌اندازد و درگیر فلسفه می‌کند. اجرای «وجود»، موجودیت بشر را به تصویر می‌کشد. از ابتدای خلقتش به سوی درگیری‌هایش با جنسیت، درون و روح پیش می‌رود و با او پیش می‌رویم. سپس آن وجودی که شکل گرفته مقابل چشمان ما، در دنیایی که از در و دیوارش خون می‌بارد، خموده می‌شود. فرو می‌ریزد و در خود فرو می‌رود و پایان می‌گیرد و تمام می‌شود. درست مثل هر چیز و هر کسی که نقطه شروع و پایانی دارد. درست مثل همین نوشته که باید جایی تمام شود. مسیری که اجراگر برای ما به تصویر می‌کشد، مسیری است که می‌توان آن را به هر کجای این کره خاکی ارجاع داد. وجود اجرائی است که برای دقایقی ما را از وجود خویش غافل و همراه با زیستنی می‌کند که انگار پایانی برایش نیست. اجرای «وجود» در خانه نمایش دا، هر شب ساعت ۲۰:۱۵ روی صحنه می‌رود.

خبر

ج‌ئی‌ات اختتامیه دوره پنجم جایزه فرشته اعلام شد

● **گروه هنر**؛ مراسم اختتامیه پنجمین دوره جایزه فرشته با موضوع «جاده» سی‌ویکم خردادماه برگزار خواهد شد. به گزارش روابط‌عمومی جایزه فرشته؛ آیین اختتامیه دوره پنجم جایزه فرشته با موضوع «جاده» عصر آدینه سی‌ویکم خردادماه ساعت ۱۷ در مجموعه باغ نگارستان تهران و با حضور اهالی فرهنگ و ادب برگزار می‌شود. مراسم اختتامیه این مسابقه هرساله با تقدیر از یکی چهره‌های فرهنگ و ادب کشور همراه بوده و اسامال نیز بخشی از این مراسم به بازگذاشت صفدر تقی‌زاده؛ از مترجمان و نویسندگان برجسته ادبیات کشور، اختصاص خواهد داشت. همچنین نخستین‌بار از یک عکاس پیش‌کسوت و یک کتاب‌فروش نیز در این مراسم تقدیر خواهد شد.
ساسان مؤیدی، عکاس شهیر ایرانی، تقدیر ویژه این دوره در حوزه عکاسی و ابراهیم فرازمند، مدیر کتاب‌فروشی فرازمند رشت، هم تقدیر ویژه این دوره در حوزه کتاب‌فروشی خواهند بود.
گفتنی است سخنران اصلی این مراسم جواد مجابی است و اجرای آن را هم مسعود فروتن عهده‌دار خواهد بود.

شرق؛ نشست ماهانه انجمن اقتصاددانان ایران با سخنرانی حجت‌اله صیدی، مدیرعامل بانک صادرات ایران با موضوع «اولویت‌ها و چالش‌های اصلاح نظام بانکی» عصر دیروز در محل اتاق بازرگانی و صنایع و معادن و کشاورزی ایران برگزار شد.
صیدی در این سخنرانی چالش‌های داخلی، بیرونی و بین‌المللی نظام بانکی را مورد بررسی قرار داد و ضمن ارائه گزارشی از وضعیت نظام بانکی کشور، راهکارهایی برای اصلاح نظام بانکی ارائه کرد.
مدیرعامل بانک صادرات در بخشی از سخنانش به سخنرانی سال ۹۵ خود اشاره کرد و گفت: اگرچه در آن زمان گفته بودم نظام بانکی ما مانند ساختمان پلاسکو در آستانه فرو ریختن است اما امروز که مدیرعامل یک بانک بزرگ هستم و دید بهتری دارم می‌گویم که این ساختمان فروریختنی نیست اما

لازم است اصلاحاتی در آن انجام شود.

نمی‌توان بانک را برون‌سپاری کرد

حجت‌اله صیدی در این نشست ضمن ارائه تعریف، اهمیت و کارکرد نظام بانکی در اقتصاد، مهم‌ترین چالش‌های این حوزه را مورد تجزیه‌وتحلیل قرار داد و راهکارهای خود برای خروج از این وضعیت و بهبود شرایط را تشریح کرد.
صیدی در آغاز سخنانش گفت: موضوع اصلاح نظام بانکی با چالش‌های متعددی مواجه‌است، یکی از چالش‌ها این است که از اصلاح نظام بانکی تعریف مشخصی نداریم، بنابراین هرکس ممکن است از موضع خودش به این موضوع بپردازد. ضمن اینکه شواهد و اطلاعات کافی و متقنی در این زمینه در دسترس نیست. برای اینکه روش‌های اصلاح نظام بانکی را تشریح کنیم، باید به چند سؤال کلیدی پاسخ دهیم:
اصلاح نظام بانکی یعنی چه، الزامات اصلاح نظام بانکی چیست و آیا امکان اصلاح نظام بانکی وجود دارد یا خیر؟
وقتی از اصلاح نظام بانکی سخن می‌گوییم، هدف‌مان اصلاح مجموعه‌ای از سیاست‌ها، ساختارها، روابط، عملیات بانکی و... است اما تمرکز اصلی بر مجموعه بانک‌های تخصصی و تجاری کشور و رابطه عملیاتی آنها با بانک مرکزی است. حال که تعریف و سند مشخص و وحدت نظری درخصوص اصلاح نظام بانکی وجود ندارد، مجبور هستیم که تعریف خودمان را از نظام بانکی داشته باشیم.
وقتی یک موضوعی در سخنان مقامات عالی‌رتبه کشور برنگ و تکرار می‌شود، نشان از ضرورت و اهمیت ویژه‌ای دارد. برای ورود به بحث نظام بانکی، اول باید بر روی اهمیت و کارکرد نظام بانکی تمرکز کنیم. در دنیا دو صنعت خاص وجود دارند که نمی‌توان آنها را برون‌سپاری کرد و در آنها به کشورهای دیگر تکیه کرد: صنعت بانکداری و صنعت فناوری اطلاعات. یک کشور می‌تواند نفت یا فولاد نداشته باشد اما نمی‌تواند نظام بانکی نداشته باشد یا فناوری اطلاعات را به دست کشور دیگری بدهد. زیرا نظام بانکی کارکردهای مختلفی دارد: از کارکرد تخصیصی بهینه منابع گرفته تا تأمین مالی طرح‌ها و سرمایه در گردش بنگاه‌ها، از تأمین مالی اجتماعی که برای رفاه مردم و شهروندان لازم است تا انجمن‌بخشی به نظام پرداخت‌ها که معاملات را تسهیل می‌کند و رفتارهای اخلاقی را سروسامان می‌دهد.
مدیرعامل بانک صادرات ادامه داد: در تعاییر مختلف، نظام بانکی به شبکه مویرگی تشبیه می‌شود که حیات اقتصاد به آن بستگی دارد. از این منظر است که نظام بانکی اهمیت ویژه‌ای پیدا کرده و اصلاح آن، یکی از مطالبات مقامات ارشد نظام است. نظام بانکی مانند هر نظام دیگری، با چالش‌های بیرونی و درونی مواجه است. چالش‌های درونی به آن دسته از چالش‌ها گفته می‌شود که مدیران خود نظام بانکی می‌توانند آنها را اصلاح کنند. اما چالش‌های بیرونی به شئون دیگر جامعه و محیط برمی‌گردد و اصلاح آنها در اختیار شبکه نظام بانکی نیست. البته چالش‌های درونی و بیرونی نظام بانکی، اثر متقابلی بر یکدیگر دارند و این‌گونه نیست که بگوییم اگر بخواهیم چالش‌های بیرونی حل شود، باید چالش‌های درونی را حل کنیم یا برعکس، پس باید هم‌زمان به هر دو بخش بپردازیم.

ساختار اقتصاد ایران نامتعادل است

مدیرعامل بانک صادرات سپس در توضیح چالش‌های بیرونی نظام بانکی گفت: از مؤلفه‌های مهم چالش‌های بیرونی و اثرگذار نظام بانکی، عدم تعادل‌های ساختاری اقتصاد است که سال‌هاست بر اقتصاد سایه افکنده‌اند. بحث‌هایی مثل رکود و تورم و عدم تعادل‌های دیگر در اقتصاد، تأثیر بسزایی بر نظام بانکی دارند. ویژگی مهمی که اقتصاد کشور ما با توجه به چالش‌های داخل و بیرون کشور با آن مواجه است، شرایط عدم اطمینان حاکم بر اقتصاد است. پیش‌بینی‌پذیر نبودن برخی پارامترهای اقتصاد و نوسان زیاد شاخص‌هایی مانند تورم، به نااطمینانی اقتصاد دامن می‌زند.
سومین چالش بیرونی مهم نظام بانکی، اتخاذ سیاست‌های پولی و مالی است که انقباضی و انبساطی بودن آنها به‌طور مستقیم بر نظام بانکی اثر می‌گذارد. رویکرد سیاست‌گذار در این حوزه بسیار تعیین‌کننده است و در سال‌های مختلف هم سیاست‌های بعضاً متفاوت و متناقضی را تجربه کرده‌ایم. در دوره‌هایی خزانه را چندقلقه کرده‌ایم و گاهی هم خزانه را باز گذاشتیم که اثرات قابل توجهی بر اقتصاد داشته است. نگاه حکمرانی هم در این زمینه مؤثر است. گاهی حکومت‌ها در کشور‌های مختلف بانک‌ها را به‌گونه‌ای خزانه خود می‌دانند و انتظار ویژه‌ای از آنها دارند. صیدی اضافه کرد: در کنار همه اینها، یکی از بحث‌هایی که در ۴۰ سال اخیر با آن مواجه بوده‌ایم، بروز محدودیت‌های مختلف بین‌المللی است که البته معتمد کشورهای مختلف هرکدام به نوعی با محدودیت‌های بین‌المللی مواجه هستند. پارامتر اثرگذار دیگر، نرخ ارز است که با توجه به غلبه بازار پول بر بازار سرمایه در کشور و از طرف

دیگر وابستگی اقتصاد کشور به صادرات محصولات استراتژیک مثل نفت، گاز و... این نرخ اهمیت ویژه‌تری پیدا می‌کند. نرخ از مستقیماً روی نظام بانکی اثرگذار است و ضمن اینکه بازار ارز گاهی به‌عنوان یکی از بازارهای مؤازی سرمایه‌گذاری دیده شده و رقیب سرمایه‌گذاری مولد محسوب شده است.

بدهی دولت به بانک‌ها به ۲۰۰ هزار میلیارد تومان رسیده است

صیدی در ادامه به تشریح چالش‌های درونی نظام بانکی پرداخت و گفت: در بخش درونی، با سه چالش مهم در نظام بانکی مواجه هستیم. نخستین چالش، ناترازی ترانزنامه‌هاست که به ساختار مالی بانک‌ها برمی‌گردد. این ناترازی را می‌توان از بعد کیفیت دارایی‌ها، کیفیت بدهی‌ها و کفایت سرمایه ارزیابی کرد. ترانزنامه بانک با ترانزنامه هر مؤسسه دیگری یک فرق اساسی دارد؛ اینکه دارایی‌هایش دارایی‌های خاصی هستند. دارایی‌های اصلی هر بانک که گاهی تا ۹۰ درصد جمع دارایی‌ها را در بر می‌گیرد، مطالبات بانک است؛ یعنی تسهیلاتی که به بنگاه‌های دیگر پرداخت می‌کند. در این بخش ما به‌شدت با کیفیت پایین دارایی‌ها مواجه هستیم؛ زیرا بخشی از این دارایی‌ها، به مطالبات نظام بانکی از دولت، شرکت‌های دولتی و بخش عمومی برمی‌گردد. طبق آخرین آمار، مطالبات این بخش به ارزش دفتری ثبت‌شده در ترانزنامه بانک‌ها، نزدیک به ۲۰۰ هزار میلیارد تومان است و تا امروز اقدام جدی برای تعیین تکلیف آنها نشده است. البته گاهی بخشی از این مطالبات با بدهی بانک‌ها به بانک مرکزی تهاتر شده و گاهی هم اجازه تبدیل این مطالبات به سرفصل‌های دیگر داده شده است؛ اما این سرفصل در ترانزنامه‌ها وجود دارد و سررسید مشخصی برای وصول آن وجود ندارد. مطالبات غیردولتی یعنی مطالبات از اشخاص غیردولتی که به دلائل مختلفی نمی‌توانند بدهی خود را به بانک پرداخت کنند یا در پرداخت آن تعلل دارند و منجر به ایجاد مطالبات غیرجاری بانک می‌شوند، نیز از دیگر عوامل پایین‌بودن کیفیت دارایی‌هاست که این سرفصل هم رقم درخورتوجهی دارد و خیلی از بانک‌ها مجبور به گرفتن ذخیره مختلف برای جبران این بخش شده‌اند. بخشی از مطالبات، مطالبات ارزی است که ویژگی خاصی دارند. با افزایش شدید نرخ ارز که در سال‌های اخیر اتفاق افتاده است، بنگاه‌هایی که تسهیلات ارزی گرفته‌اند، امکان بازپرداخت تسهیلات را ندارند؛ به‌ویژه بنگاه‌هایی که درآمد ریالی دارند و تسهیلات ارزی را صرف درآمد ریالی کرده‌اند. همچنین آنهایی که درآمد ارزی دارند، نیز با مشکلاتی مانند دسترسی به ارز مواجه شده‌اند که منجر به انباشت مطالبات ارزی بانک‌ها شده است. مطالبات مربوط به تسهیلات تکلیفی مانند خرید تضمینی گندم، کمک به سبززدگان، وام ازدواج و... نیز موضوع مهمی هستند که گاهی دریافت‌کنندگان این تسهیلات، توان بازپرداخت یا ارائه تسویه آن را ندارند و بانک‌ها هم تضمین کافی برای دریافت وجوه را در اختیار ندارند.

از سوی دیگر، اتفاقی که در یک دهه اخیر افتاده، این است که دولت برای آنکه مطالباتش را به بانک‌ها پرداخت کند، بخشی از شرکت‌های دولتی و... را در قالب رد دیون به بانک‌ها واگذار کرده و بانک‌ها مجبور شده‌اند بنگاهداری کنند، سهام‌داری کنند و... از طرف دیگر، سازمان مالیاتی می‌گوید اگر اینها را نفروشید، جریمه مالیاتی می‌شوید. بانک‌ها هم عزم فروش دارند؛ ولی بعضی از این دارایی‌ها یا کیفیت ندارند یا خریدار ندارند. مدیرعامل بانک صادرات ادامه داد: موضوع دیگری که برای نظام پولی کشور لازم و مفید بوده؛ ولی بانک‌ها با چالش مواجه کرده است، ادغام مؤسسات مالی منحل‌شده در بانک‌ها بود. مؤسسه میزان و بخشی از مؤسسه تامن در اختیار بانک صادرات ایران قرار گرفت. هم مطالبات آنها به ما انتقال پیدا کرد و هم دارایی فیزیکی آنها مثل املاک و سپرده‌ها، در نهایت یک سری مطالبات برای ما ماند و یک سری هم دارایی‌ها که بخشی در مشهد است که دارای معارض است یا بخشی مانند پدیده که موضوع آن در دادگاه مطرح است و معلوم نیست ما چه زمانی می‌توانیم مطالبات‌مان را از آنها دریافت کنیم. از طرفی دیگر در ترانزنامه، چالش بدهی و سرمایه را داریم. در بخش بدهی با سه مشکل مواجه هستیم؛ خطوط اعتباری و اضافه‌پرداخت‌ها در بانک مرکزی، نرخ سپرده‌ها و بدهی صندوق‌های بانزشتگی و سایر بدهی‌ها. بانک‌ها مجبور شدند از بانک مرکزی خط اعتباری بگیرند. البته بخشی از این خط اعتباری، مربوط به تطابق نداشتن دارایی و بدهی است. بانک‌ها سپرده‌های مردم را نمی‌توانند برگردانند؛ همه سپرده دبداری جذب کرده و به صورت بلندمدت سرمایه‌گذاری کرده‌اند. برای جبران آن، مجبور می‌شوند از بانک مرکزی

اقتصاد – هنر

مدیرعامل بانک صادرات ایران در نشست ماهانه انجمن اقتصاددانان ایران؛

اصلاح نظام بانکی شهامت می‌خواهد

به نرخ سنگین اضافه‌پرداخت داشته باشند که در مقابل حتی ممکن است قدرت بازپرداخت هم نداشته باشند. کیفیت سپرده‌هایی که مردم و شرکت‌ها در بانک‌ها دارند؛ به‌ویژه با توجه به نرخی که بر سپرده‌ها حاکم است، تبدیل به چالشی مهم برای بانک‌ها شده است. ما نرخ رسمی برای سپرده‌ها داریم؛ ولی نیاز بانک‌ها به نقدینگی باعث می‌شود گاهی بین بانک‌ها رقابت ایجاد شده و در این رقابت، نرخ رسمی سپرده رعایت نشود. گاهی سپرده ماهیت کوتاه‌مدت دارد؛ اما نرخ بلندمدت می‌گیرد. ضمن اینکه سود سپرده‌های بلندمدت خودش انباشته می‌شود و رقم‌ها را بالاتر می‌برد. رقم دیگری در بدهی بانک‌ها در ترانزنامه مشاهده می‌شود که بدهی بانک‌ها برای صندوق‌های بانزشتگی است که ناشی از یک سیاست‌گذاری اقتضایی در زمان گذشته بوده که به نظرم بانک‌ها را با چالش مواجه کرده است. بانک‌های بزرگ کشور که بیش از ۸۰ درصد منابع و مصارف کشور را در اختیار دارند، دارای یک صندوق بانزشتگی هستند که این صندوق هر سال دارای کسری منابع است. به جای اینکه از محل سرمایه‌گذاری و فعالیت‌های اقتصادی این کسری تأمین شود، بانک‌ها موظف شدند آن کسری را بپردازت کنند؛ بنابراین هر سال یک بدهی به صندوق هم دارند.

صیدی در ادامه گفت: بحث سوم مربوط به حقوق صاحبان سهام بانک‌ها از منظر کفایت سرمایه است. ما کسری داریم که در صورتش سرمایه بانک است و در منجر آن دارایی‌های موزون‌شده براساس ریسک، صورت این کسر با مشکل سرمایه‌مواجه است. برای اینکه بخشی از سرمایه، آورده نقدی نیست. ضمن اینکه زبان انباشته‌ای که بعضی از بانک‌ها دارند، باعث شده حقوق صاحبان سهام رقم نسبتاً ناچیزی باشد.

کیفیت این سود و زیان و کیفیت سرمایه هم قابل قضاوت نیست؛ هرچند به نظر درست است اگر بانکی تجدید ارزیابی می‌کند و این را به‌عنوان سرمایه شناسایی می‌کند، ولی باعث افزایش ظرفیت عملیاتی برای بانک نمی‌شود. بنابراین صورت کسر این مشکل را دارد و نیاز است حتماً سرمایه نقدی و سرمایه پایه بالا برود.
مخرج کسر هم که کیفیت دارایی‌هاست، به هر صورت شاید گاهی قوت کافی نداشته باشد. این نیز یکی از مشکلاتی است که در ترانزنامه بانک‌ها وجود دارد.

افزایش بهای تمام‌شده پول به دلیل رقابت ناسالم بانک‌ها

مدیرعامل بانک صادرات در ادامه توضیح درباره چالش‌های درونی نظام بانکی کشور گفت: چالش درونی دوم نظام بانکی، موضوع بهره‌وری و سوددهی بانک‌هاست؛ زیرا حیات بانک، تداوم فعالیت و دستیابی به اهداف آن، به بهره‌وری و کارایی وابسته است. چالش‌های بهره‌وری سه سطح را دربر می‌گیرند؛ اول، شعب، منابع انسانی و عملیات بانکی؛ یعنی به اداره بانک مربوط است. ممکن است نسبت شعب به منابع، نسبت شعب به سودآوری و درآمد بانک و... مناسب نباشد. شاید شعب توزیع مناسبی نداشته باشند. سرانه‌های منابع انسانی نیز مهم هستند. اگر حتی سرانه منابع را حساب کنیم، مثلاً در جایی مثل بانک صادرات ایران، حداقل ۲۰ تا ۲۵ درصد از نظر بهره‌وری نیروی انسانی کسری داریم. منتها نه قانون کار اجازه تعدیل انسانی را می‌دهد، نه فرهنگ و نه موضوعات دیگر، بنابراین باید سعی کنیم با آموزش و ایجاد انگیزه بیشتر، منابع انسانی را به کار بگیریم. در بهره‌وری، عملیات بانکی و بوروکراسی‌ها نیز مهم هستند و باید به آنها توجه کرد. دوم، چالش نرخ سود و بهای تمام‌شده پول است. هنوز نمی‌دانیم تورم تعیین‌کننده نرخ سود است یا نرخ سود تعیین‌کننده تورم. نمی‌دانیم نرخ سود مصفاغه کدام است. نمی‌دانیم اصلاً نرخ سود باید دستوری تعیین شود یا بانک‌ها خودشان بر اساس قانون دست‌های نامرئی و قانون عرضه و تقاضا، نرخ سود را تعیین کنند. رقابتی هم بین بانک‌ها و مؤسسات اعتباری شکل گرفته و باعث شده است بهای تمام‌شده پول به‌شدت افزایش پیدا کند. از آن طرف، در استقالات نیز دست بانک‌ها به نسبت کم است اگر تولیدکننده یا تاجری وارد کسب‌وکاری با سود مثلاً ۴۰ تا ۵۰درصد می‌شود، بانک بتواند در نصف آن شریک شود. بانک سقف ۱۸درصدی دارد؛ بعد هم که در تسهیلات تکلیفی، نرخ سود ۱۲درصدی، شش‌درصدی و ۱۴درصدی در مقابل بانک‌ها قرار می‌گیرد. سوم، هزینه‌های غیرعملیاتی است؛ این هزینه‌ها شامل هزینه‌های سرباری است که بانک‌ها دارند و شامل هزینه‌های صندوق‌های بانزشتگی نیز می‌شود. فرهنگی که جا افتاده، این است که اگر بانک به کارکنانش پاداش بستن حساب‌ها یا پاداش عید عطر می‌دهد، باید به بانزشتگان نیز همان پاداش را بدهد. اگر هزینه‌های درمان پرسنلش را می‌دهد، کمک‌هزینه درمانی بانزشتگان را هم باید بدهد. این سه دلیل باعث شده سود و زیان بانک‌ها با چالش مواجه شود.

سیاست‌گذاری باید از اجرا تفکیک شود

صیدی در ادامه سخنانش به چالش درونی دیگر نظام بانکی کشور اشاره کرد و گفت: چالش درونی سوم نظام بانکی، به چالش‌های نظام راهبری برمی‌گردد که شامل محیط قانونی بانکداری، تفکیک سیاست‌گذاری از اجرا، ترکیب هیئت‌مدیره و نقش آنها، کمیته‌های راهبری شرکتی، فرهنگ و رویکرد راهبری شرکتی است. محیط قانونی بانکداری شامل قانون بانکداری بدون ربا، مقررات بانک مرکزی، قانون تجارت و قوانین مشابه است که هیچ‌کدام به‌طور کامل اجرا نمی‌شوند. باید کاری اساسی روی محیط قانونی بانکداری انجام شود؛ نه اینکه ما بگوییم قوانین را عوض کنیم، بلکه در همین محیط قانونی، بتوانیم قوانین حاکم بر بانکداری را به‌درستی اجرا کنیم. بحث تفکیک سیاست‌گذاری از اجرا مهم است. ما الان در هیئت‌مدیره‌ها هم سیاست‌گذاری می‌کنیم و هم اجرا. هر چقدر هیئت‌مدیره حسابرسی، کمیته ریسک و کمیته انتصابات و جبران خدمات، تجارب بنده نشان می‌دهد ما در این حوزه‌ها صرفاً شکلی عمل کرده‌ایم و در محتوا نیازمند اصلاحات اساسی هستیم. این اصلاح نیازمند فرهنگی کارآمد است. تا در ذهن ما مدل تفکیک سیاست‌گذاری از اجرا یا استقلال اعضای هیئت‌مدیره حاکم نباشد... و... هر چقدر کمیته حسابرسی، کمیته بدهیم و اینها کار نکنند، باز ممکن است بانک مدیرعامل‌محور یا رئیس هیئت‌مدیره‌محور باشد و ریسک بانک به‌شدت بالا برود.

ضرورت پیوستن به FATF

صیدی در ادامه به بررسی چالش‌های بین‌المللی نظام بانکی کشور پرداخت و گفت: یکی دیگر از مسائل اساسی که باید بر آن اشاره کنیم، بحث جایگاه نظام بانکی در عرصه بین‌الملل است. نظام بانکی یکی از مهمترین بخش‌های هر کشوری است که با بنگاه‌ها، بانک‌ها و سازمان‌های بین‌المللی در ارتباط است و ما نمی‌توانیم یک بانک را نهادی محلی تلقی کنیم. در این بخش ما دو چالش مهم مواجه هستیم؛

اولین چالش به بحث تحریم‌ها برمی‌گردد که بر محیط کسب‌وکار و رونق اقتصادی اثر اثرگذار است. بحث بر اثر تحریم، بنگاه‌ها در صادرات و واردات نمی‌توانند درست عمل کنند و بنابراین رونق اقتصادی کشور دچار مشکل می‌شود. در تحریم‌ها، تأمین مالی بنگاه‌ها دچار مشکل می‌شود، به‌ویژه در تأمین مالی ارزی. همچنین تحریم‌ها بر روابط کارگزاری بین بانک‌ها نیز اثر می‌گذارد. تأثیر دیگر تحریم‌ها، بر نرخ ارز است. تأثیر تحریم‌ها بر نرخ ارز در دو بخش اتفاق می‌افتد؛ یکی اینکه باعث شده قدرت پول ملی کاهش یابد و تورم بالا برود و دیگری، دسترسی به ارز خارجی دچار مشکلاتی شود. در فضای بین‌المللی، توجه به ضرورت‌های بانکداری بین‌المللی نیز مهم هستند که شامل پیوستن به بعضی کنوانسیون‌ها و اجرای مصوبات کمیته بال، FATF و... است. راجع به اینها باید حتماً جدی کار کنیم و بدانیم که در عین حفظ استقلال، عزت و امنیت کشورمان، پیوستن به اینها نظام بانکداری ما را ارتقا خواهد داد. نکته دیگر این است که باید در بانکداری بین‌الملل، زبان مشترک با بانک‌ها و بنگاه‌های دیگر در خارج از کشور داشته باشیم. این زبان، زبان محاوره نیست، بلکه زبان گزارشگری مالی است، مثل IFRS. این زبان یعنی اینکه ما باید بانگذار بین‌المللی باشیم تا بتوانیم به‌سبب ایمیل بانکی یک بانک دیگر جواب درست بدهیم. در این زمینه ضعف زیادی داریم و فکر می‌کنم که کار اساسی باید انجام شود.

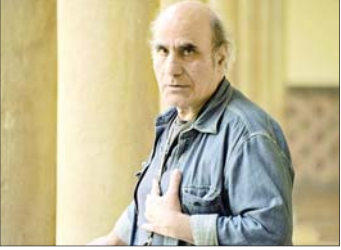
هدایت دستوری نقدینگی به سمت تولید غلط است

مدیرعامل بانک صادرات ادامه داد: چالش‌های مهم نظام بانکی امروز شامل این موارد است. اما گاهی چالش‌ها یا مطالبات دیگری مطرح می‌شود که فرع قضیه است و تأکید بیش از حد بر آنها دادن آدرس غلط است. این آدرس‌های نادرست توجه ما را از مسائل و معضلات اصلی منحرف کرده و به سمت مسائل حاشیه‌ای می‌برد؛ مثل تأکید بیش از حد بر اصلاح قانون بانکداری بدون ربا؛ یعنی برخی فکر می‌کنند برای اینکه بانک‌ها بتوانند اصلاح شوند، باید قانون بانکداری بدون ربا اصلاح شود؛ نه! به نظر من قانون بانکداری بدون ربا قانون خوبی است؛ چراکه پشتوانه نقدینگی را دارد و مسائل مربوط به ربا به‌خوبی در آن دیده شده است. به‌طورکلی و به‌لحاظ نظری می‌شود از هر قانونی ایرادهایی گرفت اما سؤال این است که آیا قانون فعلی کارایی دارد یا نه؟ به نظر من این قانون کار استلا و وقت صرف‌کن آن نیست. برخی هم تأکید زیادی بر استقلال بانک مرکزی دارند. الان هم استقلال نسبی در بانک مرکزی داریم و اینکه فقط فکر کنیم با جابه‌جاکردن دوتا از اعضای شورای پول و اعتبار، استقلال حاصل می‌شود و نظام بانکی اصلاح می‌شود. این‌طور نیست. آدرس غلط دیگر، لزوم هدایت نقدینگی به سمت تولید است. نقدینگی خودش هدایت می‌شود. اگر بخش‌های تولید، تجارت، گردشگری، خدمات و... رونق پیدا کنند، نقدینگی خودش به همان سمت می‌رود. ما در زمینه هدایت نقدینگی نمی‌توانیم بنشینیم و دستوری رفتار کنیم. موضوع اشتباه دیگری که مطرح می‌شود و به‌عنوان یکی از شاخص‌های اصلی اصلاح نظام بانکی مطرح شده است، خروج بانک‌ها از بنگاهداری است. قطعاً اینکه بانک اراده بانزشتگان را داشته باشد،

ادامه در صفحه۱۲

زیر درختان زیتون

«انتظار» امیر نادری بازسازی شد

● **گروه هنر**؛ فیلم سینمایی «انتظار» به کارگردانی امیر نادری از تولیدات ۱۳۵۳ کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان در بخش «سی سال خاموشی» جشنواره بین‌المللی فیلم پزارو (Pesaro Film Festival) نمایش داده می‌شود. این فیلم از مجموعه آثار سینمایی کانون است که به‌تازگی برای نمایش در جشنواره‌ها ترمیم و بازسازی شده است. روز اول تیر ۱۳۹۸ فیلم سینمایی «انتظار» در سینما اسکسپریمنتال با حضور امیر نادری که به عنوان داور در این رویداد حضور دارد، نمایش داده می‌شود. «انتظار» در بخش غیررقابتی به همراه فیلم‌های «روای هند چهل سال بعد» به کارگردانی تونیو دو برناردی از کشور ایتالیا، فیلم «بچه» اثر ژولیو برسن از کشور پرتغال، «اکواریوم و مردم» ساخته ژان ماری‌استراب از کشور استرالیا و فیلم «ترانه زمستان» به کارگردانی اتار اسیانی از فرانسه نمایش داده می‌شود. به گفته دبیر جشنواره، تلاش شده است در این رویداد سینمایی فیلم‌های بکر، بدیع، نوآور و اصیل از سراسر دنیا نمایش داده شود و در بخش مسابقه بین‌المللی نیز مجموعه‌ای از فیلم‌های آوانگارد به نمایش در آید. پنجاه‌ونهمین جشنواره بین‌المللی فیلم پزارو Pesaro Film Festival از ۲۵ خرداد تا اول تیر ۹۸ (۲۲ ژوئن) در شهر ساحلی پسورای کشور ایتالیا برگزار می‌شود.

جشن کانون کارگردانان

برای زادروز عباس کیارستمی

● کانون کارگردانان سینمای ایران، هم‌زمان با یکم تیرماه سالروز میلاد عباس کیارستمی، زادروز عباس کیارستمی را جشن می‌گیرد. این مراسم روز شنبه یکم تیرماه از ساعت ۱۹ با حضور سینماگران و هنرمندان و اهالی رسانه در فضای باز ساختمان شماره ۲ خانه سینما واقع در تقاطع وصال-تالافانی برگزار می‌شود. در این مراسم فیلمی به یاد عباس کیارستمی نمایش داده خواهد شد. ورود برای اهالی سینما و موسسات در این مراسم آزاد است.

پیکر زن همچون میدان نبرد

● **عسل عباسیان**؛ جدیدترین نمایش «الهام یوسفی» به نام «میدان نبرد، پیکر زن» با بازی سهیلا صالحی و آوا علوی که امروز و فردا آخرین اجراهایش را در عمارت نوفل‌لوشاتو پشت‌سر می‌گذارد، بازخوانی نمایش نامه «پیکر زن همچون میدان نبرد در جنگ بوسنی» اثر مائنتی ویسنیک است. جنگ که پیکر زن را همچون میدان نبرد تسخیر می‌کند، تجا‌وزی گروهی بر سرنوشت «دورا» رقم می‌زند و فرزندِ پدید می‌آید که پدرش دیگری یک انسان نیست، بلکه جنگ است. اما پیش از تولد این نوزاد، تلاطم‌های روحی مادرش در یک آسایشگاه، دستمایه جالبی برای پرداختن به هیولای جنگ و اثری که بر نسل‌ها می‌گذارد، شده است.

نمایش‌الهام یوسفی، در فضایی بین رئال و سورئال به گفت‌وگوهای د زن می‌پردازد و ما در نمایش‌نامه روابط بین این دو زن را دنبال می‌کنیم.

«کی‌ت» یک روان‌شناس آمریکایی و تعلیم‌دیده دانشگاه هاروارد که در قدیم پیداکردن اجساد جنگجویان را بر عهده داشته است، اکنون در حال روان‌کاوی و مشاوره‌دادن به «دورا» در یک آسایشگاه در بوسنی است. مادر سه فرزند است اما آنها را تنها گذاشته تا به گفته خودش ماموریتی مهم‌تر را پی بگیرد. «دورا» شخصیت تقریباً خاموش، قربانی هوس‌های سربازان جنگ شده و پنج سرباز به او تجاوز کرده‌اند و حالا آستان شده است و فرزند نفرت‌زنگ را در خود بزرگ کرده است. این دو زن که هریک از فرهنگ و زبان مختلفی هستند، در نهایت از خود دردی مشترک را به نمایش می‌گذارند. در واقع مؤلف یک تجاوز در جنگ را مانند سلاحی می‌داند، یک استراتژی که روحیه دشمن مقابل را ویران می‌کند. این نمایش رقیلیمس تلفخ و سوزناک، بر است از مفاهیم عمیق فلسفی و روان‌شناسی؛ اما سؤالی که در پایان ذهن تماشاگر را به خودش مشغول می‌کند این است که آیا باید فرزندِی که ناخواسته است و از نفرت جنگ برخاسته و مادرش نمی‌تواند آن را لحظه‌ای تحمل کند، نگه داشت؟ و نگه‌داشتن این فرزند توسط «دورا» می‌تواند بازتاب نگاه زنانه‌ای باشد که قدر قنات دارد که جنگ‌افروزی‌ها و خشونت‌ها را جایگزین تولد و زندگی می‌کند. تماشا‌ی «میدان نبرد، پیکر زن» مغنم است تا بار دیگر تهیی باشد بر انسان، آن زمان که فقط در پی منافع خویشن، به ویرانی‌ها تن می‌دهد و از خود هیولا می‌سازد.